

ID 1626
C. 2

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een
beschermd dorpsgezicht ex artikel 20 van de Monumentenwet
te AMSTENRADE, gem. Amstenrade

31-03-69

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde
kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 128) door
een stippellijn omgrensde gebied.

Amstenrade, ontstaan in een middeleeuws ontginningsgebied
en reeds vermeld in 1724, werd in 1654 met de heerlijkheden
Oirsbeek en Geleen opgenomen in het toen gevormde gelijk-
namige graafschap. Het dorpsgezicht omvat het kasteel c.a.
aan de noord-westzijde van de Hagedoornweg en de bebouwing
om de kerk aan de zuid-oostkant. Beide complexen worden
visueel gebonden door een lommerrijke laan, die tussen het
straatje "Aan de Kerk" en het weiland langs de weg naar
Heerlen loopt en uitkomt op de Kasteelhof.

Het kasteel, waarvan de toren nog gedeeltelijk uit de
17de eeuw stamt, dankt zijn huidige karakter aan in de jaren
1781-'84 uitgevoerde plannen van de Luikse architect Digneffe.
Het ligt aan een voorplein, dat enerzijds wordt begrensd door
een uitloper van het park -ter plaatse van de voormalige
gracht- en anderzijds door de economie-gebouwen, waarvan nog
een vleugel uit het eind van de 18de eeuw dateert. Het ach-
terterrein is in de jaren van 1815-'21 herschapen in een
Engels park door de Dusseldorpse architect Schäffer, die
toen tevens de oranjerie ontwierp.

De dorpsbebouwing tegenover het kasteelcomplex bevat
o.m. de onlangs gerestaureerde woningen Hagedoornweg 1 en 2
van omstreeks 1800, de aangrenzende oude pastorie uit 1792
(Aan de Kerk 2) met achtergelegen hoeve, de in 1852 gestichte
R.K. kerk en de reeds vermelde 18de eeuwse Kasteelhof met een
tiendschuur, waarvan de kap op gemetselde spitsbogen rust.
Tezamen vormen deze -voor het merendeel gewitte- panden met
het geboomte een zo aantrekkelijke aanblik, dat de naaste
omgeving van bebouwing verschoond dient te blijven.